

Sygn. akt I C 180/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko P. K.

o **zapłatę**

I. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę **10.994,83 zł** (dziesięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt cztery złotych osiemdziesiąt trzy groszy);

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę **4.167 zł** tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka Akcyjna w B. wystąpiła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego P. K. kwoty 10 994,83 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 8 stycznia 2017r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Na uzasadnienie tego żądania wskazała, że pozwany poprzez podpisanie weksla w dniu 22 czerwca 2015 roku zobowiązała się do zapłaty w dniu 07 stycznia 2017 roku kwoty wskazanej na wekslu w wysokości 10 994,83 zł. Podała, że w dniu 07 grudnia 2016 roku bezskutecznie wezwała pozwanego do wykupu weksla.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany P. K. podpisał weksel z dnia 22 czerwca 2015 roku, w którym zobowiązała się do zapłaty w dniu 7 grudnia 2016 roku na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej w B. kwoty 10 994,83 zł.

Dowód: weksel z dnia 22 czerwca 2015 roku.

Pismem z dnia 07 grudnia 2016 roku, powodowa Spółka wezwała pozwanego do zapłaty tej kwoty, w terminie 30 dni.

Dowód: odpis wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 7 grudnia 2016 roku - k. 4.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest w części zasadne i w tym zakresie podlega uwzględnieniu.

Zobowiązanie wekslowe jako zobowiązanie o szczególnym charakterze unormowane jest w sposób odrębny w ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 roku - Prawo wekslowe (tekst jednolity - Dz.U. z 2016 roku, poz. 160), zwanej dalej "prawem wekslowym". Przyjmuje się, że zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny. Abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego polega na tym, że zachowuje ono swą ważność niezależnie od wszelkich przyczyn, które spowodowały jego powstanie. Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego przejawia się w kilku punktach. Po pierwsze, przejawia się w podpisaniu weksla oraz w tym, że samo umieszczenie podpisu stanowi wyłączną przyczynę i podstawę zobowiązania. Po drugie, podstawa prawna (causa) nie może być wyrażona w treści weksla. Zobowiązanie wekslowe jest oderwane od swej podstawy prawnej. Causa jest wyłączona od bezpośredniego wpływu na ważność i skuteczność zobowiązania oraz nie jest wyrażona w treści weksla, ani również z tej treści nie wynika. W treści weksla nie wyraża się, w jakich okolicznościach zaciągnięto zobowiązanie wekslowe czyli jaka jest przyczyna gospodarcza oraz co dłużnik wekslowy faktycznie otrzymał przy podpisaniu weksla. Po trzecie, wadliwość stosunku kauzalnego nie wpływa na ważność zobowiązania oraz po czwarte, abstrakcyjność wyraża się w szczególności w ograniczeniu zarzutów, jakie przysługują dłużnikowi wekslowemu.

Zobowiązanie wekslowe pod sankcją nieważności powinno zawierać treść ustaloną przez przepisy prawa wekslowego. Odnośnie weksla własnego, z którym mamy do czynienia w niniejszej sprawie, przepisy art. 101 prawa wekslowego określają zewnętrzny wygląd weksla i istotne części składowe, jakie powinien on posiadać. Brak jednej z nich sprawia, że dokument taki nie będzie uważany za weksel własny, a jeżeli weksel będzie nieważny, to zobowiązanie wekslowe nie powstanie, nawet jeśli na dokumencie będzie umieszczony ważny podpis. Wedle tych przepisów weksel własny zawiera:

- 1) nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
- 2) przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
- 3) oznaczenie terminu płatności;
- 4) oznaczenie miejsca płatności;
- 5) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
- 6) oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu;
- 7) podpis wystawcy wekslu.

Analizowany w rozpoznawanej sprawie weksel zawiera wszystkie wymienione elementy. Użyto bowiem w nim nazwy "weksel" oraz zawiera on przyrzeczenie bezwarunkowej zapłaty przez pozwanego P. K. kwoty 10 994,83 zł, a także określono w nim termin płatności na dzień 7 grudnia 2016 roku i miejsce płatności na B.. Wskazano także w tym wekslu, że zapłata tej kwoty ma nastąpić na rzecz strony powodowej (...) Spółka Akcyjna w B. oraz podano, że weksel został wystawiony w dniu 22 czerwca 2015 roku w B.. Co najważniejsze na wekslu tym znajduje się podpis pozwanego jako wystawcy weksla.

Oznacza to, że na podstawie tegoż weksla doszło do powstania po stronie pozwanej zobowiązania do zapłaty na rzecz strony powodowej kwoty 10 994,83 zł.

Odnośnie z kolei żądania zasądzenia odsetek umownych na wstępie należy wskazać, że z uwagi na abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego, dokonując wykładni oświadczeń woli stron stosunku wekslowego, prymat należy przyznać nie woli w jakikolwiek sposób dorozumianej, lecz treści samego oświadczenia na wekslu lub na przedłużku weksla (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2006 roku, II CSK 141/06, Legalis nr 117703). W tym

aspekcie należy więc wskazać, że w przedmiotowym wekslu nie zastrzeżono dochodzonych odsetek umownych, a tym samym nie są one elementem tego zobowiązania wekslowego, co już skutkuje oddaleniem powództwa w tym zakresie. Dodatkowo jednak należy podkreślić, że w okolicznościach niniejszej sprawy takie zastrzeżenie w wekslu byłoby nieważne. Zgodnie bowiem z przepisami art. 5 w zw. z art. 103 prawa wekslowego, w wekslu, płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej, a w każdym innym wekslu zastrzeżenie takie uważa się za nienapisane. Oznacza to, że oprocentowanie weksli płatnych w oznaczonym dniu, tak jak w tym przypadku, jest niedopuszczalne. Jeżeli w takich wekslach zastrzeżenie występuje, to nie wywołuje ono skutków wynikających zarówno z prawa wekslowego, jak i z prawa cywilnego. W wekslach płatnych w oznaczonym dniu zastrzeżenie oprocentowania uważa się za nienapisane. Nie powoduje ono jednak nieważności weksla. Weksel będzie ważny z tym, że tylko na oznaczonej w wekslu sumie wekslową, a nie co do zastrzeżonych odsetek.

Na koniec należy zauważyć, że w świetle przepisów art. 339 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przy czym w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W rozpoznawanej sprawie zachodziły takie uzasadnione wątpliwości co do żądania zasądzenia odsetek umownych, na co wskazano już we wcześniejszych rozważaniach. W wypadku natomiast uzasadnionych wątpliwości nie można wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych, lecz należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97, LEX nr 1227454). Jak wykazano powyżej, przeprowadzone dowody podważyły wiarygodność twierdzeń strony powodowej co do żądania odsetek umownych, gdyż wynika z nich, iż brak było w wekslu zastrzeżenia odsetek umownych.

Mają powyższe na uwadze, na podstawie przytoczonych przepisów, orzeczono jak w punktach I i II sentencji.

Zgodnie z przepisem art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. W świetle wskazanego przepisu do kosztów procesu poniesionych przez stronę powodową należało zaliczyć: opłatę od pozwu w kwocie 550 zł (k. 10 i 14 akt sprawy), opłatę skarbową od odpisu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (k. 6 akt) i wynagrodzenie adwokata w kwocie 3 600 zł, co daje łącznie kwotę 4 167 zł.

Wedle przepisów art. 100 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone, przy czym sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W niniejszej sprawie oddalono roszczenie strony powodowej jedynie co do żądania odsetek umownych, a tym samym przegrała ona sprawę w nieznaczej części. W związku z tym należało pozwaną obciążyć w całości kosztami poniesionymi przez stronę powodową.

Z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie III wyroku.

Orzeczenie zawarte w punkcie IV wyroku oparto na przepisie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c., wedle którego sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wyrok uwzględniający powództwo jest zaoczny.